

မကြမ်းသူရင်

၁

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးပွဲမှ
ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း ဘွဲ့ယူစာတမ်း

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန

ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်

ပန်းပုပညာဌာန

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးပွဲမှ
ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာစာတမ်း
ဘွဲ့ယူစာတမ်း

စာတမ်းတင်သွင်းသူ

မငြိမ်းသူရင်

၈/၀၀-၅

(၁၉၉၆-၉၇) ပညာသင်နှစ်

“ဝေသာလီစေတီ အမျိုးသမီး စာပေအဖွဲ့မှ ပန်းပုရုပ်” ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း

ဤစာတမ်းကို ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်၊ ပန်းပုဌာနမှ အပ်နှင်းသော ပန်းပုပညာဘွဲ့ (ပြု
၊ ခုနှစ်အကမန်) ရရှိရေးအတွက် လိုအပ်ချက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အတည်ပြုသူ
ဦးသိန်းအောင်
ကထိက
ပန်းပုပညာဌာန
ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်

တင်ပြသူ
မင်းသိန်းသိန်း
စ/ ပပ-၅
ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်

(၁၉၉၆-၉၇ ခုနှစ်)

ကျေးဇူးတင်လွှာ

ဤစာတမ်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အဘက်ဘက်မှ ကူညီခဲ့ကြသော ကျေးဇူးရှင်မိဘနှစ်ပါး၊ ယဉ်ကျေးမှု တက္ကသိုလ် ပန်းပုပညာဌာနမှ ဌာနမှူး၊ ဆရာဦးမြင့်စံနှင့်တကွ ဆရာ၊ ဆရာမများ၊ သမိုင်းပညာရှင် ဆရာကြီး ဦးမောင်မောင်တင်(မဟာဝိဇ္ဇာ)၊ ဦးအေးမြင့် (မြန်မာမှုဒီဇိုင်း)၊ ဦးဝင်းမောင်(မြန်မာမှု)နှင့် ဝိုင်းဝန်းကူညီကြသော သူငယ်ချင်း မိတ်ဆွေများအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း မှတ်တမ်းပြုအပ်ပါသည်။

ငြိမ်းသူဇင်
၈/၂၀-၅

ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်
ပန်းပုနိပညာဌာန

၁၉၉၆-၉၇ ပညာသင်နှစ် စတုတ္ထနှစ်ပန်းပုပညာအဓိက၊ ခုံအမှတ်(၈/ပပ-၅)၊ မပြင်ဆင်ရန် ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ရုပ်လုံးပန်းပုထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဘွဲ့ယူစာတမ်းငယ်

<u>မာစီကာ</u>		
စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁	နိဒါန်း	
၂	သမိုင်းကပြောသောဝေသာလီ	၂
၃	ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံ	၅
၄	ပုံစံငယ်ပြုလုပ်ခြင်း	၇
၅	ရုပ်ထုအမာခံတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရွှံ့ရုပ်ပြုလုပ်ခြင်း	၈
၆	ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ရုပ်လုံးအား ပလာစတာသွန်းလောင်းခြင်း	၁၄
၇	ဝေသာလီမင်းသမီးပန်းပုရုပ်အား ကြေးသွန်းလောင်းခြင်းနည်းပညာ	၁၉
၈	ဝေဖန်သုံးသပ်ချက်	၂၂
၉	နိဂုံး	၂၅
၁၀	ကျမ်းကိုးစာရင်း	၂၆
၁၁	နောက်ဆက်တွဲတင်ပြချက် (က) ဓာတ်ပုံမိတ္တူအထောက်အထားများ (ခ) စာတမ်းရှင်၏ ကိုယ်ရေးအကျဉ်း	

နိဂါန်း

ယဉ်ကျေးမှုဟူသည် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ၏ ဂုဏ်ဆောင်ရတနာပင် ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ မည်သည့်လူမျိုးမဆို မျက်မှောက်ခေတ်ကာလတွင် မည်မျှတိုးတက်သည်ဖြစ်စေ၊ အတိတ်တွင် ကျန်ရစ်ခဲ့သော ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ကင်းလွတ်မှုမရှိကြပေ။ လူမျိုး၏လက္ခဏာကို သီးခြားဖော်ညွှန်းနေသည်မှာ ယဉ်ကျေးမှုပင် ဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့၏ ကိုယ်ပိုင် ယဉ်ကျေးမှုအနှစ်သာရကို တန်ဖိုးထားပြီး အမြတ်တနိုး ထိန်းသိမ်းခြင်းသည် ကိုယ့်လူမျိုး၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကို ဆက်လက် အခွန်ရှည် တိုးတက်မြင့်မားလာစေအောင် ပြုပြင်သော နည်းပညာတစ်ရပ်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ယဉ်ကျေးမှုဆိုရာ၌ ခေတ်၏အခြေအနေ၊ လူတို့၏ဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှု၊ ပန်းချီပန်းပုအတတ်ပညာများ၊ ဆိုတီးက စသော သုခုမအနုပညာရပ်များ၊ ရေးသားတွေးခေါ် မြော်မြင်ယူဆကြသည့် စာပေရေးရာများနှင့် ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံ၊ ဘာသာအယူဝါဒ၊ ယုံကြည်မှုအပြင် လူနေမှုစနစ် စသည်များလည်း ပါဝင်လေသည်။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည် လူမျိုးတစ်မျိုး ယဉ်ကျေးမှုမည်မျှတိုးတက်ခဲ့သည်၊ ဆုတ်ယုတ်ခဲ့သည်တို့ကို ရှေးကျသော ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာဟောင်း အထောက်အထားများ လေ့လာကြည့်လျှင် ထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်ပါသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၂၀၀၀)ခန့်က ထွန်းကားခဲ့သော ရခိုင်ဝေသာလီမြို့ပြနိုင်ငံများ၊ မွန်တို့၏ သုဝဏ္ဏဘုမ္မိမြို့ပြနိုင်ငံများ၏ ယဉ်ကျေးမှု ထွန်းကားမှုများသည် မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှု၏ အခြေခံအုတ်မြစ်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။ ပုဂံဒေသရှိ ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာများ နှင့် ရခိုင်ပြည်မြောက်ဦးမြို့ရှိ ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာများကို ကြည့်လျှင်ပင် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ၏ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့် အတန်းမြင့်မားကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားခြင်း၏ အကြောင်းရင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သော ဝေသာလီယဉ်ကျေး မှုကို ထိုခေတ်အမျိုးသမီး ဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှုမှတစ်ဆင့် လေ့လာကြည့်ခြင်းဖြင့် သိရှိမည်ဖြစ်သည်။

သမိုင်းကပြောသော ဝေသာလီ

ရခိုင်လူမျိုးတို့သည် ကိုယ့်ထီး၊ ကိုယ့်နန်း၊ ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးမှုတို့ဖြင့် ထည်ထည်ဝါဝါရပ်တည်လာနိုင်ခဲ့သော လူမျိုးဖြစ်သည်။ ပထမဥပဒေတော် မာရယုမင်း (ဘီစီ-၃၃၂)မှသည် မြောက်ဦးခေတ် နောက်ဆုံးမင်းဖြစ်သော မဟာသမ္မတ ရာဇာမင်း၊ (အေဒီ-၁၇၈၂)ထိ နှစ်ပေါင်းထောင်ကျော်ကာလအတွင်း ခေတ်တော်၊ ဝေသာလီ၊ လေးမြို့၊ မြောက်ဦးဟူ၍ ခေတ်ကြီးလေးခေတ် အထင်အရှား ပေါ်ထွန်းခဲ့ပါသည်။^၁ ထိုခေတ်များအတွင်း မင်းဆက်နှစ်ဆက်အုပ်စိုးခဲ့ရာ ပထမမင်း ဆက်သည် သူရိယမင်းဆက်ဖြစ်၍ ဒုတိယမင်းဆက်မှာ စန္ဒမင်းဆက်ဖြစ်သည်။^၂ မြောက်ဦးမြို့ ရှစ်သောင်းဘုရားကုန်း တော်မှ အာနန္ဒစန္ဒမင်းသည် အထူးထူးသော မြို့ရိုး၊ တံတိုင်း၊ ကျုံးနှင့် တန်ဆာဆင်သော ဝေသာလီမြို့ကို တည်ထားခဲ့ ကြောင်း သိရပါသည်။^၃ ဝေသာလီမြို့တည်နှစ်ကို ပါမောက္ခ ဂျန်ဆတုန်း (Johnston)က (အေဒီ-၃၂၀)တွင် တည်သည် ဟုဆို၍ အိန္ဒိယကျောက်စာဝန် ဆာရိကာ(Sircar)က(အေဒီ-၃၅၀)တွင် တည်သည်ဟု ခန့်မှန်းကြသည်။^၄

ရှေးဟောင်းသုတေသနဌာနမှ တူးဖော်လေ့လာချက်အရ အေဒီ(၄)ရာစုမှ (၉)ရာစုအထိ သရေခေတ္တရာနှင့်အပြိုင် ထွန်းကားခဲ့သော ရခိုင်မြို့တော်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ဝေသာလီမြို့တော်သည် ခေတ်တော်မြို့ဟောင်းမှ တောင်ဘက် (၇)မိုင်အကွာနှင့် မြောက်ဦးမြို့မှ (၅)မိုင်ခန့်အကွာတည်ရှိသည်။ ဝေသာလီမြို့တော်၏ အနောက်ဘက်တွင် ရန္တနဒီမြစ်ကမ်း ရှိ၍ ဝေသာလီခေတ်အခါက ပင်လယ်ကူးရွက်သင်္ဘောကြီးများ ဆိုက်ကပ်ရာ ဆိပ်ကမ်းအဖြစ် (၆)ပေမှ (၁၀)ပေအထိ ရှည်သော ဧရာမကျောက်တုံးကြီးများဖြင့် ကျောက်လှေကားပြုလုပ်ထားသည်ကို အစွဲပြု၍ “ဝေသာလီကျောက်လှေကား” ဟုလည်း ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။

ပင်လယ်ဆိပ်ကမ်းမြို့ဖြစ်သဖြင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းဖြင့် ဝေသာလီမြို့တော်သည် စည်ကားထွန်း ကားခဲ့ပေသည်။ ရေကြောင်းမှတစ်ဆင့် ပင်လယ်ရပ်ခြားမှ ယဉ်ကျေးမှုများလည်း ဝင်ရောက်ခဲ့သဖြင့် ဝေသာလီယဉ်ကျေးမှု သည် အလွန်အဆင့်အတန်းမြင့်မားလှပေသည်။

ဝေသာလီမြို့ဟောင်းရွာမှ တွေ့ရှိတူးဖော်ချက်များအရ ဝေသာလီယဉ်ကျေးမှုသည် အဆင့်အတန်းမြင့်မားလှ ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ဝေသာလီတွင် ဗုဒ္ဓဘာသာထွန်းကားဖွံ့ဖြိုး၍ သက္ကတနှင့် ပါဠိစာပေများ ထွန်းကားကြောင်းကို ထိုခေတ်က ရေးထိုးထားခဲ့သော ကျောက်စာများကို ကြည့်၍ သိနိုင်ပါသည်။ သာသနာတော်ပွင့်လင်းသည့်အလျောက် တန်ခိုးကြီးဘုရားများနှင့်အတူ ကျောက်ဆစ်၊ ကျောက်ထု၊ ပန်းပုလက်ရာများလည်း အဆင့်အတန်းမြင့်မားစွာ ရပ်တည်ခဲ့ သောဒေသဖြစ်သည်။

ရခိုင်ဝေသာလီမြို့တော်ဟောင်းရှိ ခက်ခတ်တောင်ကုန်း(အနေနွေဒယကျောင်းတော်ရာ)သင်္ဂါယနာတင်ကုန်းနှင့် အခြားနေရာအနှံ့တို့တွင် ကျောက်ဆစ်ရုပ်လုံး၊ ရုပ်ကြွများ၌ ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှုအဆင်တန်ဆာအပြည့်ဖြင့် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ထုတ္တန်သိမ်မြောက်ဘက်ရှိ သာရပူတတောင်၊ မြောက်ဦးအရှေ့ဘက်ရှိ နိဗ္ဗူဗျာနှင့် ဘုရားပေါ်ဘုရား၊ အနောက်ဘက် တစ်မိုင်ခန့်အကွာရှိ ဘုရားတစ်ဆူအနီးတစ်ဝိုက်တို့တွင်လည်း ဝေသာလီခေတ်လက်ရာ ကျောက်ဆစ်ရုပ်ကြွလုံးများ တွေ့ရှိနိုင် သည်။ မြောက်ဦးမြို့ ရှေးဟောင်းသုတေသနပြုတိုက်တွင်လည်း အမြောက်အများထိန်းသိမ်းပြသလျက် ရှိပေသည်။^၅

မြို့ဟောင်းမြို့ ရှစ်သောင်းဘုရားနှင့် ၎င်း၏အနောက်မြောက်ဘက် ပေ(၃၀၀)အကွာ ကုန်းပေါ်ရှိ ကုတ္တန်သိမ် ဘုရားနှင့် အံတော်သိမ်ဘုရားများ၏ အတွင်းနံရံများပေါ်တွင် ကျောက်သားကို ဆစ်၍ထုလုပ်ထားသော ရုပ်ကြွရုပ်လုံး များသည် မြောက်ဦးခေတ်တွင် ထုထွင်းထားသည်ဖြစ်သော်လည်း ဝေသာလီခေတ်လက်ရာ အဆက်အနွယ်များပင် ဖြစ်ပါ သည်။ ထိုအနုပညာလက်ရာတို့မှ ဝေသာလီခေတ်၏ ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှုများ၊ ကိုယ်လက်အနေအထား၊ ဟန်အမူအယာများ၊ လူနေမှုပတ်ဝန်းကျင်၊ ကိုင်ဆောင်သုံးစွဲသည့် အဆောင်အယောင်များကို သိရှိနိုင်ပါသည်။

၁။ ထွန်းရွှေခိုင်(စစ်တွေကောလိပ်)ရခိုင်နန်းဆက်မြို့ဆက်သမိုင်း၊ ၁၉၇၀ ခု၊ တက္ကသိုလ်စာမူပြိုင်ပွဲ။
၂။ ဦးဦးသာထွန်း၊ ထေရဝါဒသာသနာ ရခိုင်မှာ ထွန်းကားလာပုံ၊ ရခိုင်သဟာယမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ်(၃)ဆုရစာတမ်း။
၃။ ထွန်းရွှေခိုင်(မဟာဝိဇ္ဇာ)ရခိုင်ဝေသာလီခေတ် ဗုဒ္ဓအနုပညာ၊ ပထမအကြိမ် ၁၉၉၀၊ ဇန်နဝါရီလ။
၄။ (က) E.H. Johnston. one Sanskrit Inscriptions of AraKan, BSCAS. XI (1944), PP 357-385.
၅။ ကျော်သာညွန့်၊ “ရခိုင်ဝေသာလီခေတ် ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှု အထောက်အကူ” ရခိုင်သဟာယအသင်းမဂ္ဂဇင်း၊ အမှတ်(၃)၊ ၁၉၉၆။

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီး ဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှု

တွေ့ရှိရသော သမိုင်းအထောက်အထားများအရ ဝေသာလီ၏ဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှုကို သိနိုင်ပါသည်။ ဝေသာလီခေတ်တွင် အမျိုးသမီးတို့သည် ထမီအဖြစ် ခါး၌ပတ်စည်းထားသော အိတ်ရှုံ့နှင့်တူသော ပုံစံမျိုးဝတ်ဆင်ကြသည်။ အေဒီ (၃)ရာစု၊ (၄)ရာစုခေတ်များတွင် ထမီများ မပေါ်သေးပေ။ အိတ်ရှုံ့ပုံစံကို ခါး၌ခါးပန်းကြိုးများဖြင့် ရစ်ပတ်ထားလေ့ရှိကြသည်။ ရခိုင်လူမျိုးတို့သည် ခေတ်တော်ခေတ်ကပင် ရိုးရာရက်ကန်းပညာတည်ရှိခဲ့၍ ဝေသာလီခေတ်တွင် မွမ်းမံတည်ထွင်မှုများ ရှိလာပြီး လှိုင်းချိတ်၊ လချိတ်နှင့် ပန်းပွင့်ပုံဒီဇိုင်းများ တွေ့ရသည်ဟုဆိုပါသည်။^၁ သို့ရာတွင် အချိတ်ဆင်များကို တထည်လုံး၌ မဟုတ်ပဲ အစွန်းအစများ၌သာ အနားအဖြစ် ရက်လုပ်ထားမည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ဝေသာလီနှင့်ခေတ်ပြိုင် အိန္ဒိယတောင်ပိုင်း ကြေးသွန်းလက်ရာများ၊ သီရိလင်္ကာ၊ ကမ္ဘောဒီယားလက်ရာများတို့တွင်လည်း အနားစွန်းပါသော အိတ်ရှုံ့ပုံစံမျိုး၊ အဝတ်စများကို ခါးစည်းကြိုးဖြင့် ရစ်သိုင်းစည်းချိလေ့ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရသဖြင့် ဝေသာလီခေတ်တွင်လည်း အဆိုပါနိုင်ငံများကဲ့သို့ပင် အနားစွန်းနှင့် အိတ်ရှုံ့ထမီကို ခါးကြိုးဒွါဒရာများဖြင့် ဆင်ယင်ကြမည်ဖြစ်သည်။ ရင်စည်းအင်္ကျီ ခါးချပ်များကို ဝတ်ဆင်၍ ပဝါပါးများကို ချထားလေ့ရှိသည်။

ရခိုင်အမျိုးသမီးများသည် အထက်တန်းကျသော လက်ဝတ်လက်စားများကို ဆင်ယင်လေ့ရှိကြောင်းကို “လက်ကောက်၊ လက်စွပ်၊ တောင့်ပြတ်ဆင်ခြံချင့်မှာပင် မျက်စပိုးထိ၊ ဖဲကြိုးဒွါဒယာမျက်ငါးပြာ”ဟူ၍ လက်ကောက်၊ လက်စွပ်များသာမက ခြေကျင်းများလည်း ဝတ်ဆင်လေ့ရှိကြောင်း သိရသည်။ စီးပွားရေးအဆင်ပြေသောခေတ်ဖြစ်၍ ရွှေများကို အမျိုးမျိုးပြုလုပ်မွမ်းမံနိုင်သော ရွှေပန်းတိမ်အတတ်လည်း ထွန်းကားပေလိမ့်မည်။

“ငွီဖလားမှာ နံသာခက်၊ ဆင်ယင်မပျက် လိုက်ဖက်ညီ၊ ပုလဲပုံစံ ရွဲလက်လက်၊ ရွှီဘယက်နှင့် ဆွဲကြိုးငင်၊ ဒေါ်လာခက်ပင် စိန်လျှံပြုပြန်၊ ရောင်ယှက်ဘောင်းဘီ၊ နဂရဏီယမင်း၊ မဒ္ဒိပယင်းနားဇောင်း ခြံလွှာပေါင်းလို့၊ မောင်းတွင်ခြယ်၊ ပန်းကုံးအလယ်ရွှီပွင့်သွယ်လို့၊ ဦးရင်ဆံထိုး၊ မြအိုးလုံးဟန်၊ ကြည့်လိုက်အမှန်၊ သဏ္ဍာန်မယွင်း”ဟူသော တေးများအရ ပုလဲများ၊ ရွှေဘယက်များ၊ နားဇောင်းများ ဆင်ယင်လေ့ရှိကြောင်း သိရသည်။ “နားတွင် နားကပ်၊ ကြာသွပ်စိကေ၊ ညင်ညင်ချွတ်လေ၊ ညင်ညင်ချွတ်” ဟူသော သီချင်းအရ နားကပ်ကြိုးကြိုးပန်လေ့ရှိကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ ဆံပင်တွင် ရွှေပွင့်များလည်း ပန်ဆင်သည်။

ရခိုင်အမျိုးသမီးတို့သည် ဆံကေသာကို လှပစွာ ထုံးစံနှောင်လေ့ရှိသည်ကို ရှစ်သောင်းဘုရားနံရံများရှိ ကျောက်ဆစ်ရုပ်များတွင် အထင်အရှားတွေ့မြင်နိုင်ပါသည်။ မြို့ဟောင်းခေတ်အတွင်း ခေတ်စားခဲ့သော ဆံထုံးများမှာ (၆၄)မျိုး ရှိပါသည်။ ထိုဆံထုံးများသည် ဝေသာလီခေတ်မှတစ်ဆင့် ထွန်းကားခေတ်စားခဲ့ခြင်းပင် ဖြစ်နိုင်သည်။ ဝေသာလီခေတ် ကျောက်ဆစ်လက်ရာများတွင် ဆံထုံးများကို ထိပ်လယ်တိုင် ထုံးနှောင်လေ့ရှိပြီး ဆံထုံးကို ပုလဲကုံးများဖြင့် ပတ်ခွေလေ့ရှိကြောင်း သိရပါသည်။

ဝေသာလီခေတ် ကျောက်ဆစ်လက်ရာများအရ လက်ကောက်များသာမက လက်စည်းလက်ကြပ်များလည်း ဆင်ယင်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရသည်။ ဝေသာလီသည် သရေခေတ္တရာနှင့်အပြိုင် ထွန်းကားခဲ့သောခေတ်ဖြစ်၍ ယူခေတ်အဝတ်အဆင်များဖြင့် ဆင်တူမှုများ ရှိသည်။

၁။ စောမုံညင်း “ရခိုင်အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှု” စာပေဗိမာန်၊

ပုံစံဖန်တီးခြင်း

ဝေသာလီမြို့ဟောင်းမှ တွေ့ရှိရသော ကျောက်ဆစ်ရုပ်တုများကို အခြေခံ၍ ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးတို့၏ အနေအထား၊ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံတို့ကို မှန်းဆရသည်။ ဝေသာလီအမျိုးသမီးတို့၏ ဆင်ယင်ထုံးစံမှာ အထက်တန်းကျ၍ နေထိုင်သွားလာပုံတို့ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့လှပေမည်။ အမျိုးသမီးသည် ပွဲလမ်းသဘင်တစ်ခုခုသို့ သွားရောက်မည်ဆိုပါက လိုက်ဖက်တင့်တယ်သော ဆင်ယင်ထုံးစံမျိုးကို အပြည့်အစုံဖော်ပြနိုင်ပေမည်။ သို့ဖြစ်၍ ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးတို့၏ ပွဲနေပွဲထိုင်သွားဟန်အနေအထားအမျိုးမျိုးကို ပုံစံထုတ်ရေးဆွဲကြည့်ရသည်။ ရရှိလာသောပုံစံများမှ ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဘုရားသို့ မီးပူဇော်ရန် ပြင်ဆင်နေပုံဟန်အနေအထားနှင့် ပွဲသဘင်သွားရန် ပြင်ဆင်နေပုံဟန် အနေအထားတို့ကို ရွှံ့စေးဖြင့် ပုံစံထုလုပ်ကြည့်သည်။

ထိုပုံစံနှစ်ခုအနက်မှ ဆင်ယင်ထုံးစံအပြည့်အစုံကို ဖော်ပြနိုင်သော ပွဲနေသွားဟန်ကို အတည်ပြုရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ပွဲနေပွဲထိုင်သွားမည်ဖြစ်၍ ဦးခေါင်း၌ဆံထုံးကို လှပအောင် ထုံးစံ၍ ရွှေ ငွေ ကျောက်မျက် ပုလဲတို့ စီချယ်သော လက်ဝတ်ရတနာများကို ပြည့်စုံစွာ ဆင်ယင်နိုင်သည်။ လှပသောအဝတ်အစားများကို ဆင်ယင်ကြ၍ ပဝါများကို ခြုံလွှမ်းသောအလှေလည်းရှိကြပေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိမိ၏ရုပ်ထုပုံစံသည် ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးတို့ ပွဲနေပွဲထိုင်သွားဟန် ဆင်ယင်ထုံးစံထား၍ အပြီးသတ်အနေဖြင့် ပဝါစွန်းများကို နွဲ့နှောင်းစွာ ကိုင်ဆွဲထားဟန် ထုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။

ရုပ်ထုငယ်၏ ဟန်အနေအထားကို လှပတင့်တယ်သော မိန်းမမြတ်တစ်ဦး သွင်ပြင်လက္ခဏာတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ညာခြေထောက်ကို အားပြုရပ်၍ ဘယ်ခြေကိုရှေ့သို့ အနည်းငယ်ထောက်နွဲ့ဟန် ပြုလုပ်ထားသည်။ ညာဘက်ပခုံးပေါ်တင်ထားသော ပဝါစလေးကို ဘယ်ဘက်လက်မှ ကနွဲ့ကယ ဖမ်းကိုင်ထားဟန် ထုလုပ်ထားပါသည်။ ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးတစ်ဦး၏ လှပတင့်တယ်သောဟန်ကို ထိုခေတ် ဆင်ယင်ထုံးစံအပြည့်ဖြင့် တွေ့မြင်နိုင်သော ပုံစံပင်ဖြစ်ပါသည်။

ရုပ်ထု၏ အမံခံတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရွှံ့ရုပ်ပြုလုပ်ခြင်း

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးပွဲပုံရုပ်ထုအား ထုလုပ်မည့်အရွယ်အစားမှာ ၄ပေ ၆လက်မထုလုပ်မည် ဖြစ်သည်။ ပထမဦးစွာ ရုပ်ထုတည်ဆောက်ရန်အတွက် အမည်ခံအဖြစ် ကိုယ်ထည်တလျှောက် သစ်သားများကို လိုအပ် သလိုတည်ဆောက်ရသည်။ ခေါင်းခါးခြေလက်စသည့် လှုပ်ရှားနိုင်သည့် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများနေရာတွင် လိုအပ်သလို နေရာထားနိုင်ရန် သစ်သားချောင်းများကို သံကြိုးငယ်များဖြင့် တွဲဘက်ပေးရသည်။ သို့မှသာ ရွှံ့ရုပ်ပုံတည်ဆောက်ရာတွင် လိုအပ်သောအနေအထား ရယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ပုံတွင်ပြထားသည့်အတိုင်း ရွှံ့ကပ်နိုင်သောအနေအထားသို့ ရောက်ရှိပြီဖြစ်သည်။

ရွှံ့ပုံထုရာတွင် ရွှံ့စေးမြေသည် အဓိကဖြစ်၍ ရွှံ့စေးမြေမှုန့်ကို လိုအပ်သည့်အနေအထားရောက်အောင် ရေလောင်းကာလက်ဖြင့် နယ်ပေးရသည်။ ရွှံ့စေးများကို ထုလုပ်၍ ကောင်းသည်အထိ စီးပိုင်နေအောင် နယ်ထားရသည်။ ထို့နောက် ရုပ်ထု၏အဓိကအခြေခံအပိုင်းကြီးများဖြစ်သော ဦးခေါင်းပိုင်း၊ ရင်အုပ်ပိုင်း၊ တင်ပဆုံပိုင်း၊ ဒူးဆစ်ပိုင်း စသည်တို့ ကို အရင်ဦးစွာ ကပ်ပေးရသည်။ ပို၍ခိုင်မြဲစေရန် ဂျာလီ ခေါ် သံဇကာကွက်များကို ရစ်ပတ်တွဲပေး၍ ရွှံ့မံပေးထားရသည်။ ထို့နောက် ရွှံ့ဖြင့် တကိုယ်လုံး ပုံစံဖော်ရသည်။ လိုအပ်သောအနေအထားရောက်အောင် တဖြေးဖြေခြင်းဖို့ကပ်ပေးရသည်။

ရွှံ့များဖို့ကပ်ပေးရာတွင် မိမိလိုအပ်သော ပုံစံအနေအထား ရရှိအောင် ဖို့ကပ်ပေးရသည်။ မိမိရုပ်ထု၏ ဟန်ချက် အနေအထား ရရှိအောင် ပုံဖော်ပေးရသည်။ ဝေသာလီရုပ်ထု၏ဟန်မှာ ညာခြေရပ်၍ ဘယ်ခြေကို အားပြုချက်ခိုင်မာ အောင် ရွှံ့ဖြင့် မြဲမြံစွာ တည်ဆောက်ဖို့ကပ်ပေးရသည်။ ဘယ်ခြေကို လိုအပ်လျှင် လှုပ်ရှားနိုင်အောင် ပြုလုပ်ပေးထားရ သည်။ ညာလက်၏ဟန်သည် ရင်ဘတ်ပေါ်သို့ နွဲ့နှောင်းစွာ တင်ထားဟန်ဖြစ်စေရန် အမာခံနှင့်အတူ ရွှံ့အားဖို့ကပ်ပေးရ သည်။ ဘယ်လက်မှာမူ ညာပခုံးမှ ကျလာသော ပုဝါစကို ကိုင်ဆွဲထားဟန်ဖြစ်၍ လက်ကိုအောက်သို့ အနည်းငယ်ဆန့်၍ ချထားပေးရသည်။

ရုပ်လုံးပေါ်စေရန် ရွှံ့ဖို့ရာတွင် စနုတ်စနစ်ကို မသုံးဘဲ တဖြည်းဖြည်းချင်း ပြည့်ဖို့သွားသော အပေါင်းစနစ်ကို အသုံးပြု၍ ရွှံ့ကပ်သည်။ ရွှံ့ကို နည်းနည်းခြင်းကပ်ပေးခြင်းအားဖြင့် ခန္ဓာကိုယ်ရှိ ကြွက်သားများနှင့် ထုထည်ဧရိယာကွက် များ အနေအထားများကို တည်ဆောက်၍ပုံပေါ်စေသည်။ ရွှံ့ကပ်ရာတွင် ခန္ဓာကိုယ်တစ်နေရာတည်းကိုသာ ကပ်ခြင်း မဟုတ်ဘဲ နေရာအနှံ့အပြားသို့ ရုပ်လုံးပေါ်စေရန် ကပ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ရုပ်ပုံသည် တဖြည်းဖြည်းခြင်းအားဖြင့် ရုပ်လုံးပေါ်လာမည်ဖြစ်ပြီး အားနည်းချက်များကို လိုအပ်သလို ပြုပြင်တည်ဆောက်ယူနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီး ဆင်ယင်ထုံးပွဲမှ ရုပ်လုံးသည် စံပြအချိုးရစ်ချိုးဖြင့် တည်ဆောက်ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဦးခေါင်းပိုင်းအချိုး၏ ရှစ်ဆသည် ကိုယ်ခန္ဓာတစ်ရပ်လုံးဖြစ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်၏အလယ်ဗဟိုသည် ညာဘက် ပေါင်ရိုးထိပ်တွင် ရှိသည်။ ဒူးခေါင်းပိုင်းသည် ခန္ဓာကိုယ်အောက်ပိုင်း၏ အလယ်ဗဟိုနေရာဖြစ်သည်။ လက်နှစ်ဖက်၏ ဘေးဆန့်တားအရှည်သည် ပေါင်လယ်ပိုင်းထိ ရောက်ရှိသည်။

အမျိုးသမီးရုပ်လုံး တည်ဆောက်ခြင်းဖြစ်၍ တင်ပဆုံပိုင်းကို ထုထည်တည်အားကောင်းစွာ ဖွဲ့စည်းပေးရသည်။ ရင်အုပ်ပိုင်းကိုလည်း လိုက်ဖက်သောအချိုးအစားဖြစ်အောင် ရွှံ့ကပ်ပေးရ၍ ထိုအပိုင်းကြီးနှစ်ပိုင်း၏ အလယ်တွင် ကျင်သောခါးဖြစ်စေရန် ဝမ်းဗိုက်ပိုင်းကို လိုက်ဖက်ညီအောင် ရွှံ့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပေးရသည်။ ဦးခေါင်းပိုင်း၊ ဒူးဆစ်ပိုင်းနှင့် ခြေခုံပိုင်းတို့ကိုလည်း အထက်ဖော်ပြပါ အပိုင်းကြီးများဖြင့် လိုက်ဖက်ညီသော ထုထည်ဖွဲ့စည်းမှုမျိုးဖြစ်စေ ရန် လည်ပင်း၊ ပေါင်၊ ခြေသလုံးသားတို့ကို အချိုးအစားကျနစွာ ဆက်သွယ်ဖို့ ကပ်ပေးရသည်။

ရုပ်လုံးအား ရွှံ့ဖြင့် အနီးကပ်ပုံဖော်ဖို့ ကပ်နေစဉ်အတွင်း မိမိ၏ရုပ်လုံးတကိုယ်လုံးအား အနီးကြည့်၊ အဝေးကြည့် တို့ဖြင့် ရှုထောင့်မျိုးစုံမှ စဉ်ဆက်မပြတ် ဝေဖန်အကဲဖြတ်လျက် လိုအပ်ချက်များကို ဖို့ကပ်ပေးရသည်။ ပိုလွန်းသွားသည် များကိုလည်း အချိန်မီ နှုတ်ယူပေးရသည်။ အမျိုးသမီး ရုပ်ထုထုလုပ်ခြင်းဖြစ်၍ လှပသော ဦးခေါင်း၊ လိုက်ဖက်သော လည်တိုင်၊ တင့်တယ်သော ရင်၊ အချိုးအစားကျသော ဝမ်းဗိုက်၊ သေးကျင်သောခါး၊ ဖွံ့ဖြိုးသော တင်ပဆုံတို့နှင့် လိုက်ဖက် သော ပေါင်တံ၊ ဒူး၊ ခြေသလုံး၊ ခြေဖဝါးများနှင့် လက်မောင်းများကို မှန်ကန်သော ထုထည်ဖွဲ့စည်းမှု၊ ကြွက်သားများဖြင့် တင့်တယ်လှပအောင် ရွှံ့ဖြင့် ထုလုပ်ပေးရသည်။ သို့မှသာ အချိုးအစားကျသော ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီး၏ လှပသောပုံသဏ္ဍာန်ပေါ်ထွက်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။

ရုပ်လုံးပေါ်အောင် ရွှံ့ကပ်ခြင်းကို စနစ်တကျ ပြုမူဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ရုပ်လုံးအမျိုးအစားကျမှုကို အထောက်အကူပြုသည်။ နည်းနည်းခြင်းဖြင့် ရွှံ့ဖို့ခြင်းကို ခန္ဓာကိုယ်ရှိ ကြွက်သားများ၏ အနေအထားကို တိကျစွာဖော်ဆောင်နိုင်သည်။ လောကြီးပြီး ရွှံ့များများ ဖို့ပြီးမှ နုတ်သည့်စနစ်သည် ရုပ်ထု၏အခြေမခိုင်မှုကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်သည်။ ရွှံ့များကပ်ရာတွင် ရွှံ့စေး၏သဘောကို ပေါ်လွင်အောင်ဖော်၍ တစ်လွှာပြီးတစ်လွှာကပ်၍ မံပေးရသည်။ သို့မှသာ ရွှံ့လက်ရာ ကြီးပမ်းချက်ပေါ်လွင်ပေမည်။ ရုပ်လုံး၏ဝဲယာ၊ ရှေ့ နောက်၊ အထက်အောက်တို့ကို လှည့်လည်၍ ဖို့ပေးသည်။ သို့ဖြင့် အချိုးအစားကျသော ထုထည်၊ ကြွက်သားတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ရုပ်လုံးကို ရရှိပေသည်။

ထိုသို့ ရုပ်ထုထုလုပ်နေသော အချိန်အတွင်း ရွှံ့ဖြင့် ရုပ်လုံးပေါ်အောင် ဖော်ဆောင်ခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်(၃)ရပ်ကို အမြဲမပြတ် လုပ်ဆောင်ရသည်။ ရုပ်ထုစတင်ထုလုပ်သည့် (၁၈-၆-၉၇)ရက်နေ့မှ ရွှံ့ရုပ်ပြီးစီးသည့်နေ့တိုင်အောင် နေ့စဉ်မပြတ် လုပ်ဆောင်ရခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းမှ ရွှံ့ရုပ်ကို တနေ့တာထုလုပ်မှုပြီးသောအချိန်တွင် ရွှံ့ရုပ်ထုကို ရေဆွတ်ပေးရခြင်း၊ အကာအကွယ်ပြုပေးရခြင်းနှင့် ကရိယာများကို ရေဆေးရခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ရွှံ့ရုပ်ထုကို ရေဆွတ်ပေးရခြင်းမှာ ရွှံ့ရုပ်ထုခြောက်သွေ့မှုအဖြစ် ပေါ်လာစေရန် ဖြစ်သည်။ ထုလုပ်ပြီးသော ရွှံ့ရုပ်ထုသည် ခြောက်သွေ့ပါက ကွဲအက်ခြင်းဖြစ်ပေါ်စေပြီး ဆက်လက်လုပ်ကိုင်ရာတွင် အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေသည်။ ထို့ကြောင့် နောက်တစ်နေ့ဆက်၍ ပုံဖော်ရန်အတွက် ရွှံ့ခြောက်မသွားစေရန်နှင့် အလုပ်လုပ်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန် ရွှံ့ရုပ်ထုကို နေရာအနှံ့ရေဆွတ်ပေးရသည်။ ရေစွတ်ပြီးပါက ပလတ်စတစ်သားဖြင့် ရွှံ့ရုပ်ထုကို ဖုံးအုပ်အကာအကွယ်ပြုပေးရသည်။ ရွှံ့ရုပ်မခြောက်သွေ့စေရန်နှင့် အလုပ်လုပ်ရာတွင် လွယ်ကူစေရန် ပြင်ပထိခိုက်မှုများ မရှိစေရန် ထိုသို့အကာအကွယ်ပြုပေးခြင်းဖြစ်သည်။ လေမဝင်စေရန် သေချာစွာ ဖုံးအုပ်မှုပြုရသည်။ လိုအပ်လျှင် အဝတ်ကို ရေဆွတ်၍ ဖုံးအုပ်ပေးရသည်လည်းရှိသည်။ ထို့နောက် ရွှံ့ရုပ်ထုပြုလုပ်ရာတွင် သုံးသောကရိယာများကို ရွှံ့များပေနေမှုမရှိအောင် စင်ကြယ်စွာရေဆေးပေးရသည်။ ပြီးလျှင်ခြောက်သွေ့အောင် အဝတ်ဖြင့်သုတ်၍ နောက်တနေ့လုံး အသုံးပြုနိုင်အောင် အဆင်သင့်ထားရသည်။

ရုပ်ထု၏ဦးခေါင်းပိုင်းမှ နံအိမ်ပိုင်းကို ဆက်သော လည်ပင်းပခုံးသားအပိုင်း၊ ထိုမှကျောရိုးအတိုင်းဆင်း၍ တင်ပါးဆုံပိုင်း၊ တင်ပါးဆုံပိုင်းမှ ဒူးဆစ်ပေါင်ရိုးပိုင်း၊ ထိုမှခြေသလုံးနှင့် ခြေခုံပိုင်း၊ ထို့နောက် လက်မောင်းရင်းမှ လက်ဖျားပိုင်းတို့ကို သေချာတိကျစွာ ထုလုပ်ပေးရသည်။ ထုထည်ဖော်ပြီးနောက် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုစီ၏ ခန္ဓာဗေဒသဘောတရားများကို အသေးစိတ်ထုလုပ်ရသည်။

ရွှံ့စေးထုတ်ခြင်း အခြေခံပုံသဏ္ဍာန်ကို ထုလုပ်ပြီးပါက ရုပ်လုံးကို အဝတ်အစား အဆင်အယင်များဖြင့် ပုံဖော်ပေးရသည်။ ရွှံ့စေးရုပ်ထုပြုလုပ်ရာတွင် အသက်ဝင်လှုပ်ရှားဟန်ပေါ်လွင်စေရန် သတိပြုရမည့်အချက်မှာ အဝတ်အစားဝတ်ထားလျှင် အတင်းနှင့်အလျော့ဆိုသည့် သဘောကို နားလည်ထားရန် လိုအပ်သည်။ ခန္ဓာကိုယ်တွင် ဝတ်ဆင်ထားသော အဝတ်အစားတွင် အရေးကြီးသောအချက်မှာ အသားနှင့်ထိကပ်နေသော အဝတ်သည်မာ၍ အသားနှင့်လွတ်နေသော အဝတ်သည် ပျော့ပြောင်းခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ရုပ်ထုကို အဝတ်တန်ဆာများထည့်သွင်းထုလုပ်ရာတွင် အောက်ခံထုထည်ဖွဲ့စည်းမှုများကို ပျောက်မသွားစေရန် သတိပြုထုလုပ်ရသည်။ အဝတ်အစားအထူအပါးပေါ် မူတည်၍ အတွန့်အခေါက်များကို လိုသလိုထုလုပ်ပေးရသည်။

ဝေသာလီအမျိုးသမီးတို့၏ ဝတ်ဆင်ဟန်မှာ အိတ်ရွှံ့ကဲ့သို့သော ထမီမျိုးကို ခါးတွင်ခါးစည်း ခွါဒရာများဖြင့် လှပအောင် ဆင်ယင်ခြင်းဖြစ်ပေရာ ယခုထုလုပ်သော ရုပ်ထုကို ထိုကဲ့သို့ ဆင်ယင်ပေးရသည်။ အိတ်ရွှံ့ကဲ့သို့သော ထမီ၏အဝတ်တွန့်များကို ထည့်ပေးရသည်။ ခါးစည်းထားရာမှ ပြန်ပို့ထွက်လာသော ထမီအစများကို ရုပ်ထု၏အရှေ့ပိုင်းတွင် လှပသပ်ရပ်စွာ ကျရှိအောင် အဝတ်တွန့်ကို ထုလုပ်ပေးရသည်။ ခါးစည်းထားသဖြင့် ထမီအဝတ်တွန့်၏ တွဲလွဲခိုမှုသဘောကို ထည့်သွင်းထုလုပ်ထားသည်။ အဝတ်အထွက်သဘော၊ ငုပ်လျှိုးသွားခြင်းသဘောများလည်း ပါရှိသည်။ ထမီ၏ အနားစွန်းများသည် ဝေသာလီခေတ်၏ လှိုင်းချိတ်ဒီဇိုင်းများကို ထည့်သွင်းတန်ဆာဆင်ထားသည်။

ခါးစည်းကြိုးများကို အဆန်းတကြယ် ဆင်ယင်လေ့ရှိသည်ဟု သိရှိရသဖြင့် ဝေသာလီရုပ်ထု၏ ခါးစည်းကြိုးများကို ရွဲလုံးလေးများ ပါရှိပြီး ရွှေကြိုးများ ယှက်ထိုးထားသည့်ဟန် ထုလုပ်ထားပါသည်။ ခါးစည်းကြိုးများကို ခါးပေါ်တွင် လှပစွာ တွဲလွဲကျနေသောဟန်ကို ထည့်သွင်းထားသည်။ ဝေသာလီခေတ်အင်္ကျီသည် ရင်စည်းကိုယ်ကျပ်အင်္ကျီပုံစံဖြစ်သည်။ ရင်စည်းအနားစွန်းများကို ပန်းပွင့်ဒီဇိုင်းများဖြင့် အလှခြယ်ထားဟန် ထုလုပ်ထားပြီး အတွင်းမှ ခန္ဓာဗေဒဖွဲ့စည်းမှုများကို မပျောက်ပျက်အောင် ထည့်သွင်းထားသည်။

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးကို ရခိုင်အမျိုးသမီးတို့၏ မျက်နှာဟန်ထုလုပ်ထားပါသည်။ ဝေသာလီခေတ် ဆံထုံးများမှာ ဆံပင်ကို ထိပ်တည့်တည့်တွင် ထုံးဖွဲ့ထားလေ့ရှိသည်ဟု သိရသည်။ ထို့ကြောင့် ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီး၏ ဆံထုံးကို မြို့ဟောင်းရှစ်သောင်းဘုရားနံရံရှိ ရခိုင်ဆံထုံးများကို မှီ၍ ပုံစံပြု ထုလုပ်ထားသည်။ ဆံထုံးကို ကျောက်မျက်စိခြယ်သော ဆံထုံးစစ်ကို ဆင်ယင်ထားသည်။ ဦးခေါင်းပေါ်တွင် ဆံထုံးမှ နဖူးဆံထိပ်အထိ ရတနာစီချယ်ထားသော ကြိုးကလေး တွဲလွဲကျနေဟန် ထုလုပ်ထားသည်။ နားတွင် နားကပ်ကြိုးများ ပန်ဆင်သည့်အထောက်အထားများအရ ယခုထုလုပ်သော ဝေသာလီရုပ်ထု၏ နားကပ်သည် ရတနာကျောက်စီသော နားကပ်ဝိုင်းဝိုင်းကြီးကြီး ပန်ဆင်ထားဟန် ထုလုပ်ထားသည်။

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးတို့သည် လက်ဝတ်ရတနာ၊ ဆွဲကြိုး၊ ဘယက်၊ လက်ကောက်၊ လက်ကျပ်၊ လက်စွပ်၊ ခြေကျင်းများကို အဆန်းတကြယ် ဆင်ယင်လေ့ရှိကြောင်း သိရသဖြင့် ဝေသာလီအမျိုးသမီး ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှု ရုပ်ပုံအား အထက်ပါအဆင်တန်ဆာများကို လှပစွာ ဆင်ယင်ထုလုပ်ထားပါသည်။ ပဝါကိုလည်း ဆင်ယင်ကြကြောင်း သိရှိရသောကြောင့် ရုပ်ထုတွင် ညာဘက်ပခုံးမှ ပဝါလေးလျောကျနေသည်ကို ဘယ်လက်ဖြင့် အသာအယာကိုင်မထားဟန် ထုလုပ်ထားပါသည်။

ဝေသာလီရုပ်ထု၏ ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုများကို အသေးစိတ်ထုလုပ်တန်ဆာဆင်ပြီးနောက် ပြန်လည်စိစစ်မှုပြုလုပ်ပေးရသည်။ လိုအပ်သောနေရာများကို လိုတိုးပိုလျော့ ပြုလုပ်ပေးရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ထုလုပ်သူ၏ စိတ်ကြိုက်ဟန်အနေအထားဖြင့် ထုလုပ်ထားသော ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှု ရှုပန်းပုရုပ်လုံးထုလုပ်ခြင်းသည် ပြီးပြည့်စုံမှုသို့ ရောက်ရှိသွားပါသည်။

၁။ ရာမညကိုကိုနိုင် အမွေခံထိုက်စရာ မြန်မာ့ပန်းပုပညာ (စာပေဗိမာန် ၁၉၈၇။)

ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးပွဲမှ ရုပ်လုံးအား ပလာစတာ သွန်းလောင်းခြင်း

ဝေသာလီရုပ်တုအား ရွှံ့ပုံတွင် စိတ်တိုင်းကျ ထုလုပ်ပြီးပါက ပလာစတာပုံလောင်းရန် အသင့်အနေအထားသို့ ရောက်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ပလာစတာမလောင်းမီ ရွှံ့ရုပ်ထုအား ရွှံ့များ ပြန်လည်ထုတ်ယူနိုင်ရန် ရွှံ့ရုပ်ပေါ်မှ အသေးစိတ် လက်ရာများကို ရယူနိုင်ရန် မိုလ် (Mold) အစိတ်များ ခွဲရသည်။ ရွှံ့ရုပ်တွင် မိုဖမ်းယူမည့် အစိတ်များ မည်မျှထားသင့်သည် ကို သတိပြု၍ စဉ်းစားရသည်။ ဤမိုစိတ်များ ပြုလုပ်ရသည်မှာ လက်ဝင်သဖြင့် စိတ်ရှည်ရန် လိုအပ်သည်။ ရွှံ့ရုပ်တွင် ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြီး မိုကွက်များ ရယူနိုင်ရန်အတွက် ဖလင်ပြားများကို တစ်လက်မ (သို့မဟုတ်) နှစ်လက်မအရွယ်များ ပြုလုပ်ထားရသည်။ ဖလင်ပြားသည် ပါးသဖြင့် ရွှံ့ရုပ်ထုတွင် စိုက်၍ ပလာစတာပတ်ဖျန်းပြီး ခွာသည့်အခါ ရုပ်ပုံတွင် အရာသေးငယ်စွာ ကျန်ရှိနေစေမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ထားသော ဖလင်ပြားများကို “ရှင်းပြား”များဟု ခေါ်ဆိုသည်။ အချို့နေရာများတွင် အတွင်းသားများ၌ ဖလင်ပြား ဝင်မရသည့်နေရာများ၌ ရွှံ့ဖြင့် ဖာသည့်စနစ်ကို အသုံးပြုရသည်။ ထိုဖလင်ပြားစိုက်နေစဉ်တွင် ရွှံ့ရုပ်ထုသည် မာမနေပဲ ပျော့နေစေရမည်။ သို့မှသာ ဖလင်ပြား အလွယ်တကူစိုက်၍ ရမည်အပြင် မိုစိတ်မျဉ်းကြောင်းများ ညီညီညာညာ ရရှိမည်ဖြစ်သည်။ ဖလင်ပြားများ စိုက်ပြီးပါက ရွှံ့ဖြင့် ဖလင်ပြားများ၏ ထိပ်များတွင် တစ်ခုနှင့်တစ်ခုဆက်၍ သွားအောင်ပြုလုပ်ပေးရပြန်သည်။

ထိုသို့ မိုစိတ်များခွဲပြီး ဖလင်နှုတ်ခမ်းများကို ရွှံ့ဖြင့် သိမ်းပြီးပါက ပလာစတာလောင်းရန် အသင့်အနေအထား သို့ ရောက်ရှိပြီဖြစ်သည်။ ပလာစတာမလောင်းမီ ပလာစတာအား စမ်းသပ်ရန် လိုအပ်ပြန်သည်။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ပလာစတာ (Date Out) များဖြစ်နေပါက မိုပျက်စီးတတ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ပလာစတာအမှုန်သည် နူးညံ့ချောမွတ်နေ၍ အခဲများမပါ၊ အညစ်အကြေး သန့်စင်နေရမည်။ ပလာစတာရုပ်ထုအား အရောင်ဖြူဖွေးနေစေမည့် ပလာစတာအရုပ် ဖြစ်စေရသည်။ စမ်းသပ်ဖျော်ရန် လိုအပ်သည်။ ပလာစတာကို ဖျော်ကြည့်ခြင်းဖြင့် မည်သည့်အချိန် တွင် ခဲသည်၊ ပလာစတာစွမ်းအား လျော့နည်းသည်၊ လတ်ဆတ်သည်တို့ကို သိရှိနိုင်သည်။

ပလာစတာအမှုန်တွင် ပလာစတာအခဲကို အစိမ်းအတိုင်း အမှုန်ပြုလုပ်ပြီး မီးဖြင့်လှော်ထားသော ပလာစတာ သည် အခြောက်မြန်သည်။ ပန်းပုရုပ်ထု သွန်းလောင်းရာတွင် အခြောက်မြန်သည့် အမာခံစနစ်ရှိသည့် ပလာစတာမျိုးကို သုံးရန်လိုအပ်သည်။ ဖျော်ပြီး (၁၀)မိနစ်အတွင်း ခြောက်သောပလာစတာမျိုးကို သုံးရသည်။ ဖျော်ပြီးပလာစတာကို လိုအပ်သည့် အပျစ်မကျ အရည်အတိုင်း သစ်သားပြားတစ်ခုပေါ်တွင် ချကြည့်ပြီး စောင့်ကြည့်ပါက ပလာစတာခဲသည့် အချိန်ကို သိရပေသည်။

ပလာစတာဖျော်ရာတွင် ပုံမှန်အားဖြင့် ရေတစ်ဆ၊ ပလာစတာ တစ်ဆခွဲဖျော်စပ်ရသည်။ ပါရီပလာ စတာ (Plaster of Paris)သည် ရေကိုးဆ၊ ပလာစတာဆယ်ဆ ရောစပ်ရသည်။ ပလာစတာဖျော်ခွက်သည် သန့်ရှင်းမှုရှိ ရမည်။ ဖျော်ခွက်တွင် ရေကိုအရင်ထည့်ပြီးမှ ပလာစတာမှုန်ကို ဖြူးထည့်ပေးရသည်။ ပလာစတာမှုန်ကို ဖြည်းဖြည်းခြင်း ဖြူးပေး၍ ပလာစတာမှုန်များပေါ်တွင် အပေါ်ယံရေကြည်ပါးပါးလေး ကျန်တော့သည်အထိ ဖြူးထည့်ပေးရသည်။ ထို့နောက် လက်ဖြင့် သမသွားအောင် မွေ့၍ဖျော်ရသည်။ ပလာစတာအရည်ကို ကြာကြာမွေ့လျှင် ကျရာမှ ပျစ်လာသည်။ မိမိလိုအပ်သောပမာဏ မပျစ်မကျအနေအထားတွင် ပလာစတာသွန်းလောင်းခြင်းကို ပြုလုပ်ရသည်။

ဝေသာလီရုပ်ထုအား ပလာစတာသွန်းလောင်းရာတွင် ပထမဦးစွာသွန်းလောင်းသော ပလာစတာဖျော်ရည်တွင် မဲနယ်မှုန်ထည့်၍ အပြာရောင် ပလာစတာဖြစ်စေသည်။ ထိုသို့ အရောင်ပြောင်းလဲခြင်းမှာ

ပလာစတာခွာသည့်အခါ ရွှံ့နှင့်အနီးကပ်ဆုံးအလွှာအဖြစ် သတိပေးထားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့မှသာ ပလာစတာ ရုပ်ထုကို မထိခိုက်စေရအောင် မိုခွာယူနိုင်ပေမည်။ ထိုသို့ ပထမတစ်ထပ် အပြာရောင်ပလာစတာအရည်ကို ရွှံ့ပုံ၌ ကြိုကြိုကြားကြားမကျန်၊ ဝင်အောင် လောင်းပတ်ပေးရသည်။ မိုတစ်ကွက်ခြင်းကို စိတ်ရှည်စွာဖြင့် လောင်းရသည်။ ထပ်မံ၍ တစ်ကွက်ပြီးတစ်ကွက် လောင်းပေးရသည်။ ပလာစတာရည်ကို ခပ်သွက်သွက်ဖျော်ပေးရပြီး တခါလောင်းပြီးတိုင်း ဖျော်ခွက်ကို စင်ကြယ်အောင်ရေဆေးရသည်။ ပြီးမှတစ်ဖန် ထပ်ဖျော်ရည် လောင်းပေးရသည်။

ပထမအထပ်အဖြစ် အရောင်ဖြင့် လောင်းပြီးနောက် ဒုတိယအထပ်တွင် အရောင်မလိုတော့ပေ။ ပလာစတာ အဖြူချည်းသက်သက် လောင်းပေးရသည်။ တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ်လောင်းရာတွင် အထပ်ခြင်းတွဲကပ်စေရန် ပလာစတာကို ခြစ်ကြောင်း(သို့မဟုတ်) မစိုမခြောက်တွင် မျက်နှာပြင်အား ကြမ်းပေးရသည်။ သို့မဟုတ်က မိုခွာသောအခါတွင် အခက် အခဲရှိတတ်သည်။ ဝေသာလီရုပ်ထု၏ မိုလောင်းရာတွင် မိုအထူသည် တစ်လက်မမှ တစ်လက်မခွဲအထိ ရှိသည်။ ပလာ စတာအထပ်နှစ်ထပ်ခန့် လောင်းပြီးလျှင် မိုစိတ်များ ခိုင်ခန့်ရန် ပုံနီအိတ်အပိုင်းအစလေးများအား ပလာစတာအရည်စွတ် ၍ ကပ်ပေးရသည်။ ဤသို့ပြုလုပ်ခြင်းသည် မိုများ ကျိုးပျက်ခြင်း၊ ကွဲကြေခြင်းတို့မှ ဝေးမည်ဖြစ်သည်။ မိုလောင်းပြီးပါက ဖလင်ပြားများကို နှုတ်ယူရသည်။ ပြီးနောက် ရွှံ့ထုတ်ယူရန်အတွက် မိုအစိတ်အပိုင်းများကို စိတ်ရှည်စွာ ခွာယူရသည်။ မိုစိတ်များကြီးလျှင် မိုထိန်းအဖြစ် သစ်သားချောင်းများကို တွဲကပ်၍ ချုပ်ပေးထားရသည်။ မိုစိတ်များ ထုတ်ယူပြီးသောအခါ အတွင်းရှိ ရွှံ့များကို ကုန်စင်အောင် ထုတ်ယူရသည်။

ရွှံ့များထုတ်ယူပြီးသောအခါ မိုတစ်ခုလုံးအား ရေဝအောင် ဆေးကြောပေးရသည်။ ရေဆေးရာတွင် အနုစိတ် လက်ရာများမပျောက်စေရန် အထူးသတိပြုရသည်။ မိုများရေဝ၍ သန့်ရှင်းသွားသောအခါ အတွင်းမိုအား ဆပ်ပြာသုတ် ရသည်။ ဆပ်ပြာဟုဆိုရာတွင် ဆပ်ပြာနှင့် တာပင်တိုင်(သို့) ဆပ်ပြာနှင့် အင်ဂျင်ဂိုင်စသည်တစ်ခုခုရော၍ ကျိုထားသော အရာပင်ဖြစ်သည်။ ဆပ်ပြာသုတ်ပြီးသောအခါ ပုံလောင်းရန် အသင့်အနေအထား ရောက်ပြီဖြစ်သည်။ ထိုသို့ပုံလောင်း ရာတွင် ပလာစတာအား အပြည့်လောင်းခြင်းနှင့် အခေါင်းပွဲလောင်းခြင်းဟူ၍ ရှိရာ ဝေသာလီရုပ်ထုသည် အခေါင်းပွဲ လောင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဝေသာလီပုံအား ပလာစတာအတွင်းသားလောင်းရာတွင် လေပေါက်ခိုမှုမရှိစေရန် စနစ် တကျ စိတ်ရှည်စွာ လောင်းပေးရသည်။ အတွင်းသား နှံစပ်မှုရှိစေရန် မိုရုပ်ထုကို လှုပ်ပေး၍ လောင်းရသည်။ ပုံခိုင်ခန့်မှု ရှိစေရန် အတွင်း၌ ပုံနီအိတ်အပိုင်းအစများကိုလည်း ကပ်ပေးရသည်။ ထို့ပြင် အမာခံတောင့်တင်းမှုအတွက် သစ်သား တိုင်များကို လည်ပင်းအထိ ထိုးသွင်း၍ လောင်းပေးရသည်။ သံချောင်းများကို အသုံးမပြုပေ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် သံချောင်းသည် ကြာလျှင် သံချေးတက်၍ ပလာစတာကို ဆွေးမြေ့သွားစေသည်။ ထိုအခါ ပုံ၏ ခိုင်ခန့်မှုသည် လျော့နည်း သွားကာ ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်တတ်သည်။ တချို့ပုံများတွင် သံချောင်းများကို ဆေးသုတ်၍ ထည့်တတ်ကြသည်။ ဝေသာလီပုံအား မိုများဆက်ရာတွင် တချို့မိုများကို အတွင်းသို့ နှိုက်၍ အတွင်းဆံကို ချုပ်ပေးရသည်။ မလွယ်ကူသော မိုများကို မိုအပ်ကာ တော့ဆက်ခြင်းနည်းဖြင့် ဆက်ပေးရသည်။ မိုဆက်ရာတွ် အဝင်ဝင်ကျရှိစေရန် အထူးသတိပြုရသည်။ မိုလွဲချော်မှုရှိလျှင်လည်း မိုအားအတွင်းသို့ ကျွပ်ဝင်မသွားစေရန် သတိပြုရသည်။ အပေါ်သို့ပို၍ တက်နေပါက ထွင်းရ လွယ်ကူပေသည်။ တချို့သောခြေလက်အပိုင်းများကို အပြည့်လောင်း၍ မိုပိတ်ရသည်။ သို့မှသာ ခြေ၊ လက်တို့မှာ အထိအခိုက် ခံနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အတွင်းသား ပုံလောင်းပြီးသောအခါ အပြင်မိုစိတ်များကို ခွာရန် လိုအပ်လာသည်။ ထိုသို့ခွာရန် သစ်သားစို့ ဆောက်၊ ဓားမနှင့် လွှာများလိုအပ်သည်။ ဝေသာလီရုပ်ထုမှာ ပုံကြီး၍ ထိုလက်နက်များကို သုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မိုကို စိတ်ရှည်လက်ရှည်စွာ ခွာယူရသည်။ ထိုသို့ မလိုအပ်သော ပလာစတာမိုများကို ခွာနေစဉ် အစပထမအခဲဖြစ်သော အပြာရောင်အလွှာကို အမြဲသတိပြုရသည်။ အပြာရောင်ရောက်လျှင် အတွင်းရုပ်ပုံနှင့် အနီးကပ်ဆုံးသို့ ရောက်ပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုအပြာရောင်ရောက်လျှင် ဆောက်မလွန်စေရန် သတိပြုရသည်။ ဆောက်လွန်သွားပါက အတွင်းသား ရုပ်ထုကို ထိခိုက်တတ်သည်။ ထိုအခါ သစ်သားစို့ကို သုံးခြင်းဖြင့် အန္တရာယ်ကင်းသည်။

မိုခွာသောအခါ မိမိကိုယ်တိုင်လောင်း၍ မိမိကိုယ်တိုင်ခွာလျှင် ပို၍သင့်တော်သည်။ အကြောင်းမှာ အစပထမ ဖလင်ပြားမိုစိတ်များ၏အကြောင်းကို မိုပြုလုပ်သူကသာ သိနေသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ တခြားလူက မသိပင်ခွာလျှင် ပုံပျက်နိုင်သည်။

မိုခွာပြီးသော ပလာစတာရုပ်ထု၏ မညီညာသောဆက်ကြောင်းနေရာများကို ကော်ပတ်ဖြင့်သာမက ပြုပြင်လို သော ပလာစတာအစိတ်အပိုင်းများကို တံစည်းကဲ့သို့သော ကိရိယာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ လက်သည်းစောင်းဖြင့်ဖြစ်စေ အနုတ်ပညာ သဘောပြုလုပ်ရသည်။ ထို့နောက် ရုပ်ထုတစ်ခုလုံးကို အချောသတ်ပြုလုပ်ပေးရသည်။ ကော်ပတ်စားခြင်း၊ သံစည်းတိုက်ခြင်း၊ လိုအပ်သော နေရာများကို ဖျံခြင်း၊ မလိုအပ်သောနေရာများကို ထွင်းခြင်းဖြင့် ပုံချောသို့ရောက်အောင် ပြုလုပ်ရသည်။ ထို့နောက် ဖြူဖွေးသန့်စင်လှပသော ဝေသာလီအမျိုးသမီးရုပ်ထုအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိသွားပါသည် နောက်ဆုံးအဆင့် အရောင် ပိုင်းဆိုင်ရာကို မိမိစိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်၍ အရောင်တင်ရပါသည်။

ဝေသာလီ မင်းသမီး ပန်းပုရုပ်အား ကြေးသွန်းလောင်းခြင်း နည်းပညာ

ကြေးသွန်းလောင်းရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် ပုံစံ(ပုံကြမ်း)ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် အချောကိုင်ခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ဝေသာလီမင်းသမီးရုပ်ထုအား ကြေးသွန်းလောင်းမည်ဆိုပါက ဦးစွာပုံစံ(ပုံကြမ်း)ပြုလုပ်ရသည်။ ပုံစံပြုလုပ်ရာတွင် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများဖြစ်သော မြေနီ၊ သဲနှုန်းမြေ၊ မြင်းချေး၊ သစ်သားကရိယာများ လိုအပ်ပါသည်။ ထို့နောက် ဝေသာလီ မင်းသမီးရုပ်ထုအား ပုံကြမ်းပြုလုပ်ရသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာတွင် မြေနီနှင့် သဲအချိုးကျ ရောစပ်ထားပြီး၊ ခပ်မာမာအနေတွင် အောက်ခြေပုံကြမ်းတည်ခြင်း၊ (စဉ်ခွေခြင်း)ဦးစွာပြုလုပ်ပြီး အဆင့်ဆင့် ခေါင်း၊ ခါး၊ ခြေလက် စသည်တို့ကို လိုအပ်သော အရွယ်အစားသို့ရောက်အောင် ပြုလုပ်ရသည်။ တစ်ချို့က စဉ်မြေစေးဖြင့် လိုသောပုံကို ပြုလုပ်သည်။ ထို့နောက် မြေနှုတ် ဖြင့် ထပ်အုပ်၍ ပြုပြင်ရသည်။ တတိယအဆင့်တွင် အနုဆုံးမြေနှုတ်ဖြင့် အုပ်၍ ရုပ်လုံးကို မွမ်းမံရသည်။ ရုပ်ထုထုလျှင်၊ မျက်လုံး၊ ပါးစပ်၊ နှာခေါင်းတို့ကို ဖော်ရန်မလိုချေ။ လက်ခြေသဏ္ဍာန် ရုပ်လုံးဖော်ရုံမျှသာ ပြုလုပ်ရသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ရာ တွင် အပေါ်မှ နောက်ထပ်ဖယောင်းကပ်မည့် ထုတစ်ထုစာ ချန်ထားပေးရသည်။

ပုံသွန်းဖယောင်းမှာ ကျောက်ဖယောင်း၊ ရေနံချေး၊ အင်တွဲ၊ သုံးမျိုးရောစပ်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ စပ်နည်းမှာ အချို့အားဖြင့် အင်တွဲနှစ်ဆ ရေနံချေးတစ်ဆ၊ ကျောက်ဖယောင်း တစ်ဆတို့ဖြစ်သည်။ ကော်ရည်သုတ်ပြီးသောအခါ ဖယောင်းထုကပ်ရာတွင်လည်း သာမန်ယေဘုယျအားဖြင့် ငါးမူးထုခန့် တပ်ပေးရသည်။ အထူအပါးညီရသည်။ ထိုသို့ ဖယောင်းကပ်ရာတွင်လည်း အောက်ခံရွှံ့မခြောက်ပဲ ကပ်၍မရချေ၏။ ဖယောင်းကပ်ပြီးသောပုံကြမ်းကို “ပုံဆရာ”ဟု ခေါ်သော ပညာရှင်တို့က ရုပ်လုံးပေါ်ကရိယာဖြင့် ရုပ်လုံးပေါ်လာအောင် ဖော်ထုတ်ကြရသည်။ ဖယောင်းပုံမှာ အရေးကြီး သောအဆင့်ဖြစ်သည်။ လွန်စွာချောမောလှပသော ဖယောင်းရုပ်ထုရမည့်အား ကြေးသွန်းရာတွင် တင့်တယ်သေသပ်နိုင်ပါ သည်။ ဖယောင်းပုံမှာ ကြေးသွန်းလောင်းပြီးသော ပုံအတိုင်းကဲ့သို့ဖြစ်ရပါသည်။

ဖယောင်းပုံစိတ်ကြိုက်အနေအထား ရောက်မှသာ ရုပ်ထုအောက်ခြေတွင် လောင်းမည့်အပေါက် ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ သံချောင်းများရိုက်ပေးပြီး တစ်ဝက်ပေါ်၍ သဲနှုန်းမြေရောစပ်ကာ မံပေးရသည်။ ဒုတိယအထပ်နှံ နောက်အထပ်များတွင် မြေနီနှင့်ဖွဲများ ရောစပ်၍ တစ်လက်မထူသာသာကို တစ်ထပ်ပြီးတစ်ထပ် မံပေးရသည်။ လေးထပ်ခန့်မျှ အုပ်၍မံပေးရ သည်။ နောက်ဆုံးအထပ် မရောက်ခင် သံများဖြင့် ခြင်းကြားကဲ့သို့ ပတ်ရိုက်ခြင်း၊ (သံပတ်ချခြင်း)ပြုလုပ်ပြီးနောက်ဆုံးအဆင့် (ခွာချုပ်ခြင်း)ကို ပြုလုပ်ရသည်။ ဖယောင်းပုံပြီးလျှင် အထူးသတိပြုရမည်မှာ နေပူရိုက်ကြောင့် ဖယောင်းများ အရည်ပျော် ကျတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် နေအပူရိုက်ပြင်းသောဒေသများတွင် ပြုလုပ်ပါက အဝတ်ရေစွတ်၍ ကာကွယ်ပေးရသည်။

ပုံကြမ်းကို ခြောက်သွေ့စေရန် လိုအပ်ပါသည်။ အပေါက်များကို ဖောက်လုပ်ရာတွင် လောင်းပေါက်နှင့် လေပေါက်ဟူ၍ အနည်းဆုံးသုံးပေါက်ဖောက်ထားရသည်။ ထို့နောက် အုတ်များဖြင့် ပတ်ပတ်လည်စီပြီး အောက်ခြေမှ မီးအပူပေးရသည်။ မီးအပူပေးရာတွင် အရွယ်အစားအလိုက် (၈)နာရီ၊ (၉)နာရီထက် မလျော့ပဲ မီးအပူပေးရသည်။ မီးအပူပေးလျှင် ပန်းပုဆရာက တစ်ချိန်လုံးစောင့်ကြပ်နေရသည်။ ထို့နောက် ဖယောင်းများ အရည်ပျော်ပြီးလောင်းပေါက် မှတဆင့်ကျပြီး မအေးခင် ကြေးကပို မြန်မြန်လောင်းရန် လိုပါသည်။ ကျလာသော ဖယောင်းကို နောက်ပုံများတွင် ပြန်၍ အသုံးပြု၍ ရသည်။

ဖယောင်း အပူပေးနေသည့်အချိန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ကြေးကျိုရသည်။ ကြေးကျိုရာတွင် ကြေးနှင့်သွပ်အချိုး အစား ၁:၄ဖြင့် အပူပေး၍ အရည်ကျိုရသည်။ လိုအပ်သောအရည်အသွေးရရှိလျှင် ပုံစံအုတ်ချပ်များကို ဖပ်ဝက်ပုံစံ၏ ရှေ့တွင်လိုအပ်သလို ကြွင်းတူး၍ ဇောက်ထိုးထားပြီး လောင်းပေါက်မှတစ်ဆင့် ကြေးလောင်း၍ပြည့်မပြည့်ကို ကြည့်နေ နိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ကြေးလောင်းနေစဉ် အန္တရာယ်ကြီးလှသည်။ ကြေးရည်အစက်များ မြေကြီးပေါ်ကျပါက ပေါက်ကွဲတတ် သည်။

ကြေးလောင်းပြီး အပူကုန်သွားလျှင် မံထားသောမြေများကို ခွာထုတ်လိုက်ခြင်းဖြင့် ကြေးရုပ်ထုကို ရရှိပေသည်။ ထိုကြေးရုပ်တွင် ကြေးညိုများတက်နေပြီး အချောကိုင်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

အချောကိုင်အဆင့်တွင် စို့၊ တံစည်း၊ကိုက်၊ ကော်ပတ်၊ အဝတ်သီး၊ အရောင်တင်ခဲများကို လိုအပ်သည်။ ထို့နောက် ရုပ်လုံးကို သံစို့ဖြင့် လိုအပ်သောနေရာများကို ဆစ်ပေးရသည်။ မျက်လုံး၊ နှာခေါင်း၊ ပါးစပ်တို့ကိုပါ စို့ဖြင့်ပြုပြင်ပေးရသည်။ ပြီးလျှင် သံတံစည်းဖြင့် ချောမွတ်အောင် ပွတ်တိုက်ပေးခြင်း၊ (သံစည်းထားခြင်း)ပြုလုပ်ပေးရသည်။ အဖုအထစ် အပေါက်ငယ်လေးများ စသည်တို့ကို ပျောက်သွားသည်အထိ အချောလိုက်၍ ကိုက်ခေါ်သံကောက်ဖြင့်တိုက်ပေးရသည်။ ထို့နောက် ကျောက်ကြမ်း၊ ကျောက်နုတို့ဖြင့် အမျိုးမျိုးချောတိုက်ပေးရသည်။ ကော်ပတ်ဖြင့်လည်း ညက်နေအောင် စားပေးပြီး အရောင်ထွက်လာစေရန် ကြေးအရောင်တင်အမှုန့်ဖြင့်ပွတ်၍ အဝတ်နုနုဖြင့် အထပ်ထပ်တိုက်ပေးရသည်။ ထို့ပြင် နောက်တစ်နည်းမှာ အရောင်တင်ဆီခေါ် ပရာဆို(ကြေးနီကယ်အဆီခဲ)ကို အဝတ်ဘီး မော်တာဖြင့် ပွတ်တိုက်ပေးသောအခါ လွန်စွာတင့်တယ်သော ဝေသာလီမင်းသမီးကြေးရုပ်ထုကို ရရှိပါသည်။

ဝေပန်သုံးသပ်ချက်

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီး ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုရုပ်ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဘွဲ့ယူစာတမ်းကို ယဉ်ကျေးမှု တက္ကသိုလ်၊ ပန်းပုပညာဌာနမှ အပ်နှင်းသော ဘီအေ(ပန်းပု)ဘွဲ့ကို ရယူနိုင်ရန်အတွက် ထုလုပ်ရေးသားရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ယူမည့်ကျောင်းသားကျောင်းသူတိုင်းသည် ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပတ်သက်သော မိမိနှစ်သက်ရာ ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဘွဲ့ယူစာတမ်းတင်သွင်းရသည်။ စာတမ်းရှင်သည် ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုရုပ်ထု လုပ်ခြင်း စာတမ်းတင်သွင်းရန် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ရွေးချယ်ခဲ့ခြင်းမှာ ခေတ်အလိုက် ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ရုပ်လုံးများကို တင်သွင်းကြသည်ဖြစ်ရာ ဝေသာလီခေတ်၏ဆင်ယင်ထုံးစံကို ထုလုပ်မှတ်တမ်းတင်လိုသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။ ဝေသာလီခေတ်သည် ရခိုင်ယဉ်ကျေးမှု၏အထင်ကရ မှတ်တိုင်ကြီးပင်ဖြစ်သည်။ စာတမ်းရှင်သည် ရခိုင်အမျိုးသမီးတစ်ဦး ဖြစ်သောကြောင့် ဝေသာလီမှတ်တိုင်ကြီးထင်ရှားစေရန် ရုပ်ထုထုလုပ်ခြင်းဖြင့် တစ်စိတ်တစ်ဒေသ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရခြင်း ကို အလွန်ပင် ဝမ်းမြောက်ဂုဏ်ယူမိပါသည်။

ဝေသာလီခေတ်သည် ယဉ်ကျေးမှုထွန်းကားသောခေတ်ဖြစ်ကြောင်း သမိုင်းအထောက်အထားများအရ သိရှိရ သည်။ ယဉ်ကျေးမှုမြင့်မားသည့်အလျောက် ဝတ်စားဆင်ယင်မှုတို့သည်လည်း လွန်စွာ အထက်တန်းကျလှပေသည်။ ထိုအထက်တန်းကျလှသော ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုများကို ဝေသာလီခေတ်ကောင်းစားစဉ်က မှတ်တမ်းတင်ခဲ့သော စာပေ၊ ရုပ်လုံး ရုပ်ကြွတို့မှတစ်ဆင့် စာရေးသူထုလုပ်ဆင်ယင်တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးရုပ်ထု၏ ကိုယ်နေ ဟန်ထားသည် ဝေသာလီခေတ်တွင် ထုလုပ်ခဲ့သော ကျောက်ဆစ်ရုပ်ထု၏အနေအထားဟန်မှ စာရေးသူစိတ်ကြိုက်ဖြည့် စွက်ပုံစံဖော်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးတို့၏ ယဉ်ကျေးလှပသော ဟန်အမူအရာပေါ်လွင်စေ အောင် ထုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝေသာလီခေတ်တွင် အမျိုးသမီးတို့၏ ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုများမှာ ထူးခြားလှပေသည်။ ဆံထုံးဟန်သည် ရခိုင်အမျိုး သမီးတို့၏ ကိုယ်ပိုင်ဆံထုံးဟန်အဖြစ် သီးခြားတည်ရှိခဲ့သည်။ ဦးခေါင်းပေါ်မှ နဖူးထိ ဆင်ယင်ထားသော အဆင်တန်ဆာ သည် ဝေသာလီခေတ်၏ထူးခြားလှပသော ဆင်ယင်ဟန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝေသာလီရုပ်ထု၏လက်ချောင်း ဆယ်ချောင်း စလုံးသည် လက်စွပ်များ၊ ဝတ်ဆင်လေ့ရှိကြောင်း သိရသည်။ လက်ခုံများပေါ်တွင် ရတနာစီခြယ်သော လက်အုပ်များကို လက်စွပ်များနှင့် တွဲဘက်တန်ဆာဆင်ထားသည်လည်း ထူးခြားသော ဝေသာလီခေတ်အမျိုးသမီးတို့၏ ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝေသာလီခေတ်တွင် လက်ကျပ်ဆင်ယင်မှု တည်ရှိခဲ့၍ အဆိုပင်ဆင်ယင်မှုသည် ယူ၊ ပုဂံခေတ်တို့တိုင်အောင် ထွန်းကားခဲ့ကြောင်း သိရှိနိုင်ပါသည်။ ရခိုင်ဝေသာလီသည် ယူမြို့ပြတို့နှင့် ခေတ်ပြိုင်ပေါ်ထွန်းခဲ့ဟန်ရှိကြောင်း သုတေသီ တို့ ယူဆချက်အရ ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုတို့သည် ဆင်တူမှုရှိနိုင်သည်။

ဝေသာလီခေတ်၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ထုံးစံကို ဝေသာလီမြို့ဟောင်းမှ တွေ့ရှိရသော ကျောက်ဆစ်ရုပ်အရ လည်းကောင်း၊ ထိုခေတ်နှင့်ခေတ်ပြိုင်ပေါ်ထွန်းခဲ့သော အိန္ဒိယပြည်ပါလခေတ်မှ လက်ရာများ၊ အေဒီ(၆)ရာစု၊ အာသောက မင်း လက်ထက် လက်ရာများ၊ ကမ္ဘောဒီးယားခေတ်တို့၏ ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာများကို ကြည့်၍လည်း အထောက်အထား ရယူရသည်။ ဝေသာလီကျောက်ဆစ်ရုပ်ထုများမှ ဖော်ပြချက်များကို အခြေခံ၍ ခေတ်ပြိုင်တို့၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ဟန်တို့ ပါ ပေါင်းစပ်ပါဝင်လျက် စာတမ်းရှင်၏ဖြည့်စွက်ပုံစံ မှန်းဆချက်များကို ပါဆင်ယင်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဝေသာလီခေတ်၏ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံတွင် လက်စွပ်(၁၀)ချောင်း ဝတ်ဆင်လေ့ရှိကြောင်း သိရသော်လည်း အဆင်ဒီဇိုင်းကို အတိအကျမရရှိသဖြင့် စာရေးသူစိတ်ကူးဖြင့် မှန်းဆ၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ကောင်းအောင် ပုံဖော်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဝေသာလီခေတ်သည် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ခြင်းဖြင့် စီးပွားဖြစ်ထွန်းရကား အမျိုးသမီးတို့သည် ရွှေ၊ ငွေ၊ ပုလဲ၊ ကျောက်မျက်ရတနာများကို နားကပ်၊ ဆွဲကြိုး၊ ဘယက်၊ လက်ကျပ်၊ လက်ကောက်၊ လက်အုပ်၊ လက်စွပ်၊ ခြေကျင်းများအဖြစ် ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုတို့ကို တွေ့ရသည်။ ရင်စည်းအင်္ကျီကိုယ်ကျပ်ဝတ်ဆင်ပြီး ပဝါများလွှမ်းခြုံလေ့ ရှိသဖြင့် အထက်တန်းကျသော ဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပုအဖြစ် သိမြင်နိုင်ပါသည်။ ဝေသာလီခေတ်တွင် လှိုင်းချိတ်၊ လချိတ်၊ ပန်းပွင့်ဒီဇိုင်းများပေါ်ထွန်းနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိရသဖြင့် ဝေသာလီအမျိုးသမီးဝတ်စားဆင်ယင်ထုံးစံ၊ ပန်းပု ရုပ်လုံးတွင် အချိတ် အဆင် ဒီဇိုင်းများ၊ အင်္ကျီတွင် ပန်းပွင့်ဒီဇိုင်းများကို ထည့်သွင်းထုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ရခိုင်လူမျိုးတို့၏ အချိတ်လုံချည် အဆင်ဒီဇိုင်းသည် ဝေသာလီခေတ်တွင် ဆင်ယင်မှုရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။

ဝေသာလီအမျိုးသမီး ဝတ်စားဆင်ယင်မှုရုပ်ထုတွင် ခန္ဓာ၏ဟန်အနေအထားကို ထုလုပ်သူ၏ စိတ်တိုင်းကျ ဖန်တီးထုတ်လုပ်ထားပြီး ခေါင်း၊ ခါး၊ ခြေလက်တို့၏တို့၏ပျော့ပြောင်း နွဲ့နှောင်းမှုသဘောတို့၏ ဟန်ကို ထုလုပ်ထားပါသည်။ မျက်နှာဟန်အနေအထားမှာလည်း စိတ်သဘောထား ပျော့ပြောင်း၍ ဖော်ရွေသောအမူအရာပေါ်လွင်စေရန် ထုလုပ်ထားပါသည်။ တဖန်မြင့်မြတ်သော အမျိုးသမီးတို့၏ ကောင်းခြင်းလက္ခဏာများကိုလည်း ထုလုပ်သူကိုယ်တိုင် စိတ်တိုင်းကျ ထုလုပ်ထားပါသည်။

ထုလုပ်သူကိုယ်တိုင် ရခိုင်အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးပွဲမှု ရုပ်ထုကို စိတ်ဝင်တစ်စားရှာဖွေစုဆောင်း၍ တတ်မြောက်လာသော ပညာတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ကာ ထုလုပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မိမိတို့၏ရိုးရာဟန်၊ ရိုးရာဓလေ့တို့နှင့် နည်းပညာရပ်တို့ ပေါင်းစပ်ထုလုပ်ထား၍ ထုလုပ်သူအနေဖြင့် မိမိ၏ရုပ်ထုအပေါ်တွင် အားရကျေနပ်ဂုဏ်ယူမိပါသည်။

- ၁။ ရှေးဟောင်းသုတေသနနှစ်ချုပ်အစီရင်ခံစာ ၁၉၅၆-၅၇
- ၂။ စောမုံညင်း၊ ရခိုင်အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးပွဲ (စာပေဗိမာန် ၁၉၈၉)

နိဂုံး

ခေတ်တခေတ်၏ ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်အတန်းသည် ထိုခေတ်တွင် ဖန်တီးပြုလုပ်ခဲ့ကြသော စာပေနှင့်ပန်းပု၊ ပန်းချီစသော အနုပညာလက်ရာတို့ပေါ်တွင် ထင်ဟပ်ပေါ်လွင်နေလေ့ရှိသည်။ တိုင်းပြည်တစ်ပြည် လူမျိုးတစ်မျိုး၊ ယဉ်ကျေးမှုမည်မျှတိုးတက်ခဲ့သည်တို့ကို ရှေးကျသော ယဉ်ကျေးမှုလက်ရာကောင်းများကို လေ့လာကြည့်လျှင် ထင်ရှားစွာ သိမြင်နိုင်ပါသည်။ အဆိုပါယဉ်ကျေးမှုလက်ရာ၊ အထောက်အထားများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ထားခြင်းဖြင့် ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရာရောက်ပါသည်။ ထိန်းသိမ်းထားခြင်းမှ အရိုးပေါ် အရွက်မဖုံးစေသော တီထွင်ဖော်ထုတ်မှုများကို ပြုလုပ်၍ ယဉ်ကျေးမှုအရိန်အဟုန်များကို ဆက်လက်တိုးတက်စေရသည်။ ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီး ဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှု ပန်းပုရုပ်ထုလုပ်ခြင်းဖြင့် ဝေသာလီခေတ်၏အဆင့်အတန်း မြင့်မားလှသော ယဉ်ကျေးမှုကို ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်တင်ပြခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျမ်းကိုးစာရင်း

- ၁။ ကျော်သာညွန့် - “ရခိုင်ဝေသာလီခေတ် ဆင်ယင်ထုံးစံပုံစံ အထောက်အကူ”
ရခိုင်သဟာယ မဂ္ဂဇင်းအမှတ်(၃)၊ ၁၉၉၆။
- ၂။ စောမုံညင်း - မြန်မာအမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံပုံစံ၊ စာပေဗိမာန်၊ ၁၉၈၉။
- ၃။ ထွန်းရွှေခိုင် (စစ်တွေကောလိပ်) - ရခိုင်နန်းဆက်မြို့ဆက်သမိုင်း ၁၉၇၀ ခု တက္ကသိုလ်စာမူပြိုင်ပွဲ
ဆုရစာတမ်း
- ၄။ ထွန်းရွှေခိုင် (မဟာဝိဇ္ဇာ) - ရခိုင်ဝေသာလီခေတ် ဗုဒ္ဓအနုပညာ
- ၅။ ဒဂုန်နတ်ရှင် - မြန်မာ့ရိုးရာလုပ်ငန်း ဆယ်ပွင့်ပန်း၊ စာပေဗိမာန်၊ ၁၉၇၈။
- ၆။ ရာမညကိုကိုနိုင် - အမွေခံထိုက်သော မြန်မာ့ပန်းပုပညာ၊ စာပေဗိမာန်၊ ၁၉၈၇။
- ၇။ ဦးဦးသာထွန်း - ထေရဝါဒသာသနာ ရခိုင်မှာထွန်းကားလာပုံ၊ ရခိုင်သဟာယမဂ္ဂဇင်း၊
အမှတ်(၃) ၁၉၉၆။

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း ခွဲယူစာတမ်း

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဓာတုဗေဒ: ဘွဲ့ယူဓာတုဗေဒ

Figure 1: A traditional Burmese wooden structure, possibly a stupa or a decorative post, with intricate carvings and a tiered top.

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ခွဲယူစာတမ်း

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဓာတုဗေဒ ဘွဲ့ယူစာတမ်း

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ ဓာတုဗေဒ ဘွဲ့ယူစာတမ်း

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း

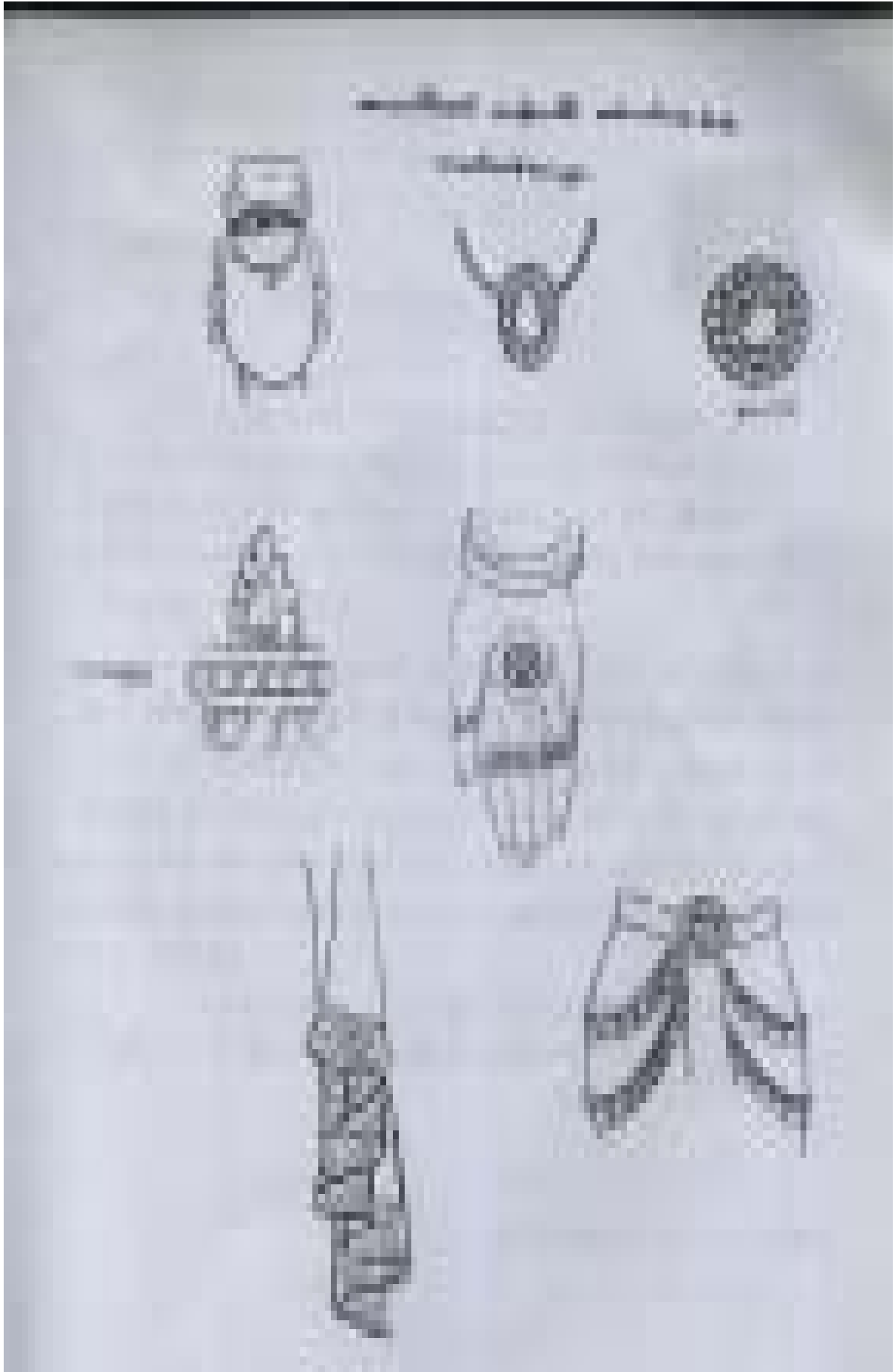
ခွဲယူစာတမ်း

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း ခွဲယူစာတမ်း

ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း ခွဲယူစာတမ်း

မငြိမ်းသူဇင်

၃၂

ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှု
ပန်းပုရုပ် ထုလုပ်ခြင်းဆိုင်ရာ စာတမ်း ဘွဲ့ယူစာတမ်း

၁၉၉၆-၉၇ ပညာသင်နှစ်

ပန်းပုပညာဌာန၊ ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ယူစာတမ်း

“ဝေသာလီခေတ် အမျိုးသမီးဆင်ယင်ထုံးစံပွဲမှု ရုပ်လုံး၊ ပန်းပုထုလုပ်ခြင်း”

ရေးသူ-မငြိမ်းသူဇင်(စ/ ပပ-၅)

အဖ ဦးလှရွှေ အမိ ဒေါ်လှကြည်တို့မှ (၁၉၇၃)ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ(၁၂)ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ မွေးဖွားသည်။ မိခင်၊ ဖခင်တို့မှာ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ မာန်အောင်ကျွန်း ဇာတိဖြစ်သည်။ ရခိုင်လူမျိုး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်သည်။ မောင်နှမ လေးယောက်ရှိ၍ အကြီးဆုံးသမီးဖြစ်သည်။ ငယ်စဉ်ကပင် အနုပညာဝါသနာထုံသည်။

အခြေခံပညာမူလတန်းကို အ-မ-က (၃)ဗဟန်း၌ သင်ကြားခဲ့ပြီး အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကို အ-ထ-က(၂)ဗဟန်း၌ သင်ကြားခဲ့သည်။ (၁၉၉၂)ခုနှစ်တွင် ခုံအမှတ်(ဆဗဟ-၃၇၅)ဖြင့် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲကို ဖြေဆိုအောင်မြင်သည်။ (၁၉၉၃)ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ(၂၄)ရက်နေ့တွင် ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ် ပန်းပုပညာဌာနတွင် စတင်ပညာသင်ကြားသည်။ ယဉ်ကျေးမှုတက္ကသိုလ်၏ ပထမဆုံးသော ကျောင်းသား၊ ကျောင်းသူများအနက် တစ်ဦးဖြစ်သည်။

အမှတ်(၂၀)(ခ)၊ ကမ္ဘောဇရိပ်သာ၊ ရွှေတောင်ကြား(၁)ရပ်ကွက်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့တွင် နေထိုင်သည်။

နိုင်ငံသားအမှတ် -၁၂/ဗဟန (နိုင်) ၀၁၅၇၇၃